

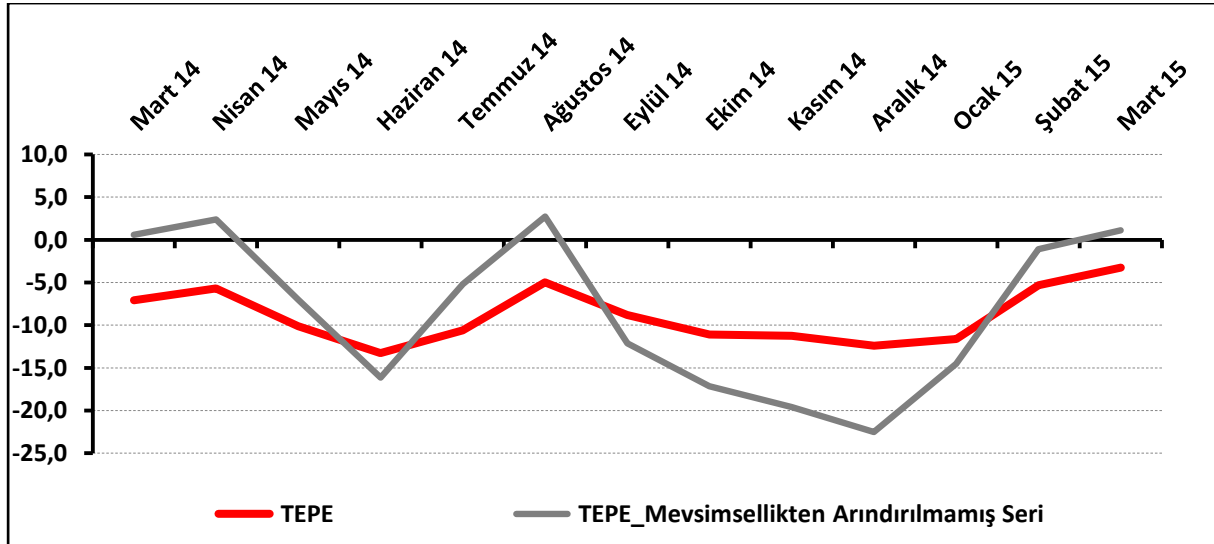
PERAKENDECİ GEÇMİŞ 3 AYDAN MEMNUN, GELECEK 3 AYDAN UMUTSUZ:

TEPE, mart ayında yükselmeye devam etti. Geçtiğimiz 3 aya ve geçen yılın aynı dönemine göre işlerin durumunda hem Mart 2014'e hem de Şubat 2015'e göre artış yaşandı. Önümüzdeki 3 aydaki tedarikçilerden sipariş, satış ve satış fiyatı beklentilerinde Mart 2014'e ve Şubat 2015'e göre düşüş yaşandı. AB-28'de de perakende güveni mart ayında yükseldi.

Perakende güveni, martta yükselmeye devam etti:

TEPE, mart ayında -3,2 puan değerini aldı. Böylelikle TEPE, bir önceki aya göre 2,1 puan, geçen yılın aynı dönemine göre 3,9 puan yükseldi. TEPE'nin bir önceki aya ve geçen yılın aynı dönemine göre yükselmesinde geçtiğimiz 3 aya göre işlerdeki artış etkili oldu. TEPE anketi katılımcıları, hem geçtiğimiz 3 aya göre hem de geçen yılın aynı dönemine göre işlerinde artış yaşandığını belirtti.

Şekil-1. TEPE (Mart 2014 – Mart 2015)

Tablo-1. TEPE (Mevsimsellikten arındırılmış seri)

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2013	-0,9	-3,6	-1,9	0,5	-2,5	-2,2	-3,2	-2,6	-0,7	1,7	2,0	2,3
2014	-6,1	-8,0	-7,1	-5,7	-10,1	-13,3	-10,6	-5,0	-8,8	-11,1	-11,2	-12,4

2015 -11,6 -5,3 -3,2

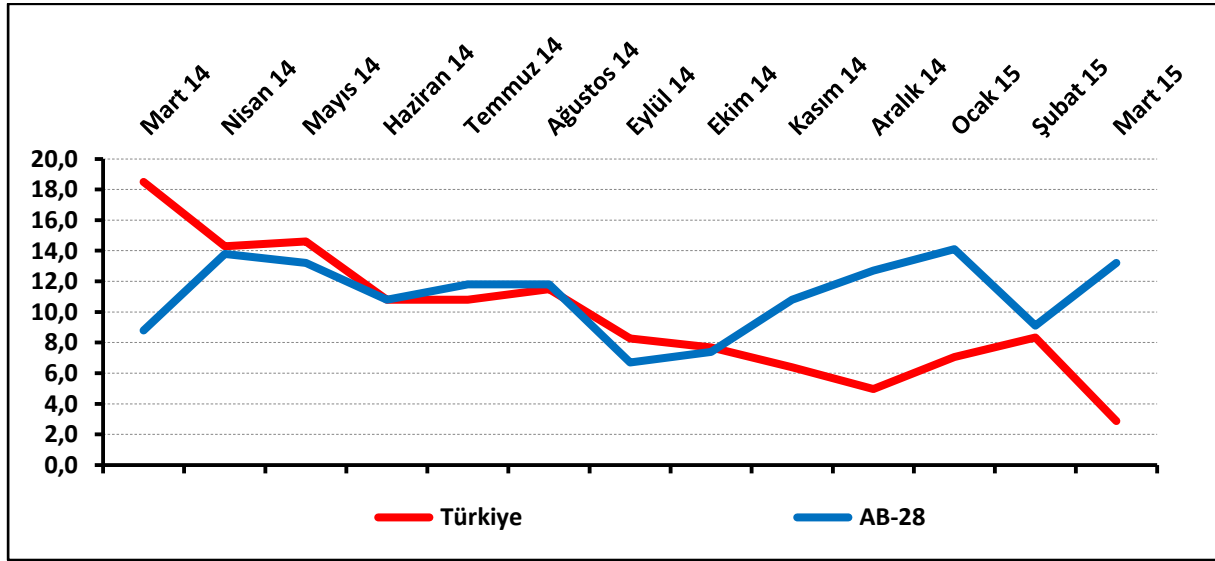
Satış beklentileri geçen yıla ve geçen aya göre düştü:

2015 yılına yükselerek başlayan önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentilerin denge değeri Mart 2015'te 2,9 puana geriledi. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentilerinde Mart 2014'e göre 15,6 puanlık, Şubat 2015'e göre ise 5,4 puanlık düşüş yaşandı.

Şubat 2015'te TEPE anketi katılımcılarının yüzde 47,9'u önümüzdeki 3 ayda işlerinde iyileşme beklerken işlerinde kötüleşme bekleyenlerin oranı yüzde 23,1 düzeyinde oldu. İşlerinde bir değişiklik beklemeyenlerin oranı ise yüzde 28,9 olarak belirlendi.

Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentileri Türkiye'de bir önceki aya ve geçen yılın aynı dönemine göre düşerken, AB-28'de bir önceki aya ve geçen yılın aynı dönemine göre yükseldi.

Şekil-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi (%arttı – %azaldı) (Mart 2014 – Mart 2015)

Tablo-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi (%arttı – %azaldı) (Mevsimsellikten arındırılmış seri)

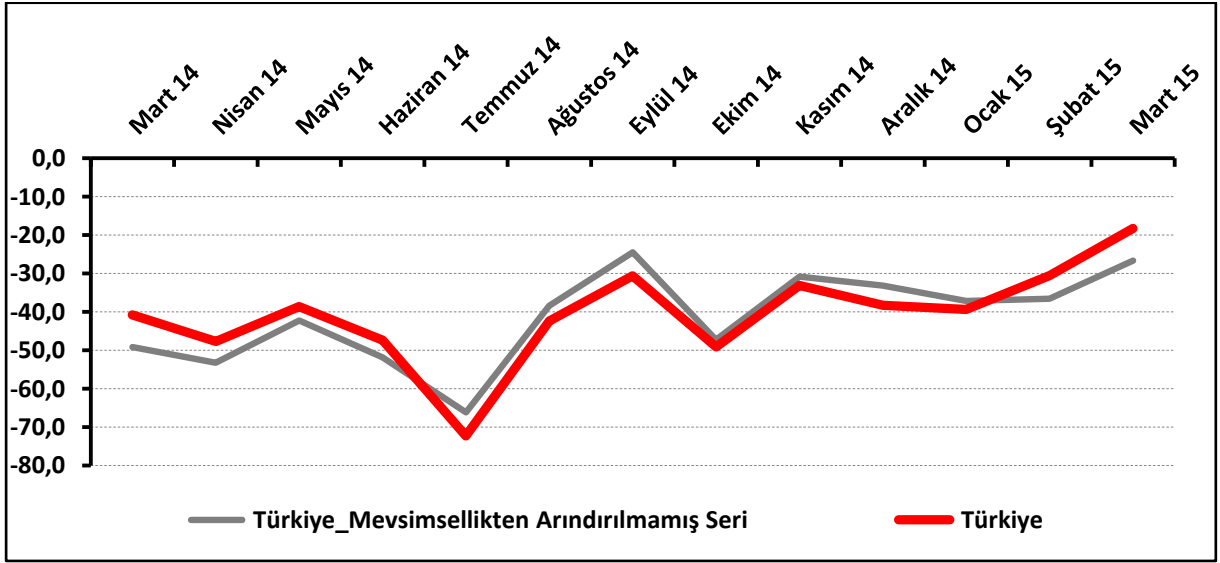
%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2013	13,2	12,9	14,0	17,3	15,6	18,3	20,2	17,2	16,4	16,5	19,3	18,0
2014	16,4	13,3	18,5	14,3	14,6	10,8	10,8	11,5	8,3	7,7	6,4	5,0
2015	7,1	8,3	2,9									

İşlerdeki toparlanma algısı artmaya devam ediyor:

İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumunun denge değeri Mart 2015'te -16,6 puan oldu. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumunda Şubat 2015'e göre 1,7 puanlık, Mart 2014'e göre ise 31,1 puanlık artış oldu.

Mart 2015'te TEPE anketi katılımcılarının yüzde 24,3'ü geçen yılın aynı dönemine göre işlerinde artış olduğunu belirtirken, işlerinde düşüş olduğunu belirtenlerin oranı yüzde 46,5 olarak belirlendi. Geçen yıla göre işlerinde bir değişiklik olmadığını belirtenlerin oranı ise yüzde 29,2 oldu.

Şekil-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu (%arttı – %azaldı) (Mart 2014 – Mart 2015)

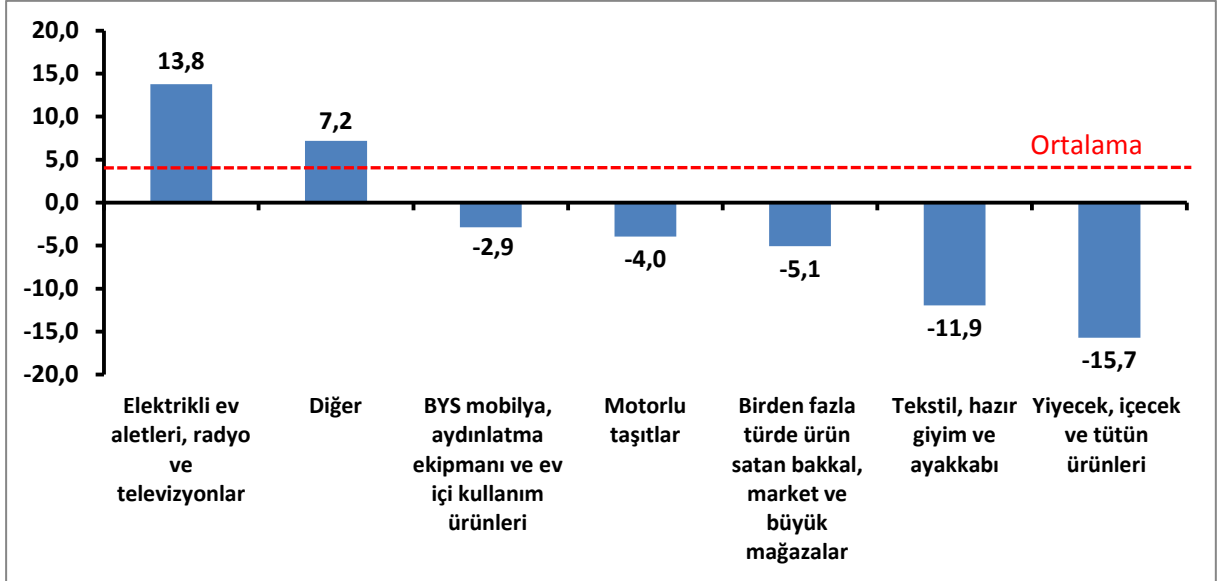
Tablo-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu (%arttı – %azaldı) (Mevsimsellikten arındırılmış seri)

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2013	-20,1	-18,1	-17,8	-23,0	-21,6	-26,8	-32,2	-27,6	-22,1	-23,3	-14,7	-17,9
2014	-35,3	-40,8	-47,7	-38,6	-47,4	-72,3	-42,4	-30,6	-49,1	-33,1	-38,3	-39,4
2015	-30,5	-18,3	-16,6									

Mart ayında en fazla artış elektrikli ev aletleri sektöründe yaşandı:

Perakende güvenine alt sektörler itibarıyla bakıldığında, Mart 2015'te geçen yılın aynı dönemine göre, en fazla artışın “elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar” sektöründe olduğu görüldü. Bu sektörü, “Diğer” (akaryakıt istasyonu, eczane, parfümeri, nalbur, züccaciye, kırtasiye, vb.) sektörü izledi. Bu 2 sektördeki artış, ortalama artışın üzerinde oldu. “Mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri”, “motorlu taşıtlar”, “birden fazla türde ürün satan bakkal, market ve büyük mağazalar”, “tekstil, hazır giyim ve ayakkabı” ve “yiyecek, içecek ve tütün ürünleri” sektörlerinde düşüş yaşandı. Geçen yılın aynı dönemine göre en fazla düşüş “yiyecek, içecek ve tütün ürünleri” sektöründe yaşandı.

Şekil-4. Alt sektör bazında TEPE'nin Mart 2015'te geçen yılın aynı dönemine göre değişimi (puan) (Mevsimsellikten arındırılmış)

İşlerdeki toparlanma artarken, gelecek beklentileri düştü:

TEPE anketine soru bazında bakıldığında hem Mart 2014'e göre hem de Şubat 2015'e göre, "geçtiğimiz 3 aya göre işlerin durumunda" ve "geçen yılın aynı dönemine göre işlerin durumunda" artış yaşanırken, "önümüzdeki 3 aydaki tedarikçilerden sipariş, satış ve satış fiyatı beklentilerinde" düşüş yaşandı.

Tablo-4. TEPE soru bazında detaylı sonuçlar (puan) (Mevsimsellikten arındırılmış)

Sorular	Endeks 03/2014	Endeks 02/2015	Endeks 03/2015	Bir önceki aya göre değişim 03/2015	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 03/2015
Geçtiğimiz üç ayda işlerinizin gelişimi ne yönde oldu?	-56,7	-35,0	-23,8	11,2	32,9
Mevcut stok düzeyiniz hakkında ne düşünüyorsunuz? ¹	16,9	10,7	11,2	0,5	-5,7
Tedarikçilerden siparişlerinizin önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	1,1	6,7	-1,2	-7,9	-2,3
Satışlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	18,5	8,3	2,9	-5,4	-15,6
İstihdam ettiğiniz personel sayısının önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	-0,5	19,5	13,2	-6,3	10,3
Satış fiyatlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	60,9	22,8	22,3	-0,5	-38,6
İşleriniz geçen yılın aynı dönemine göre bu yıl nasıl gelişti?	-47,7	-18,3	-16,6	1,7	31,1
Mağaza sayınızın gelecek yıl nasıl değişmesini bekliyorsunuz?	9,1	10,5	8,3	-2,2	-0,9

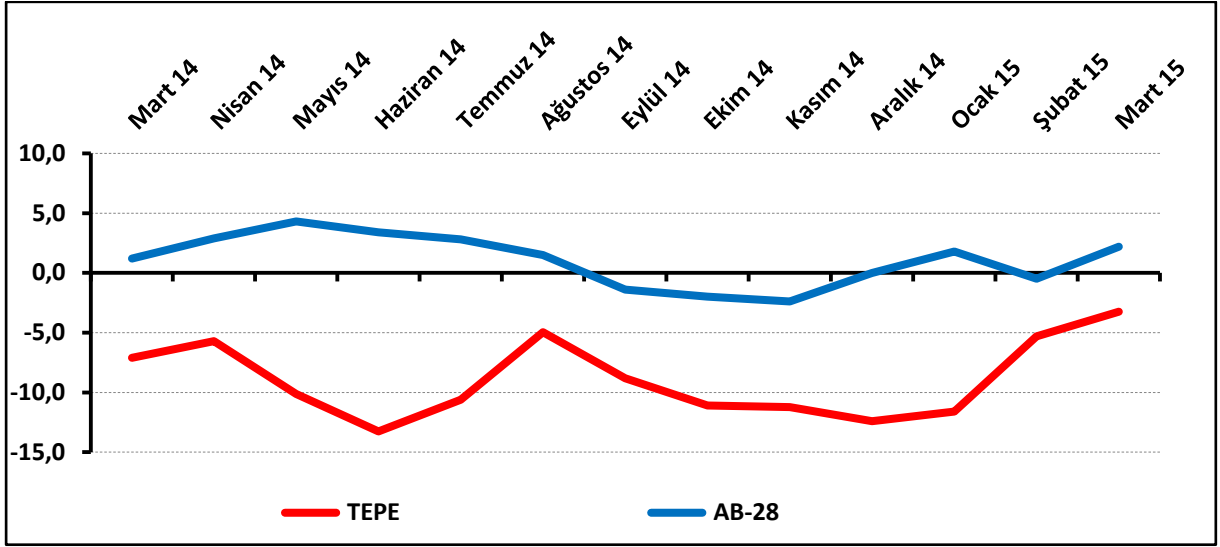
¹ Stok düzeyinde pozitif değer stok düzeyinin normalin altında olduğunu ifade etmektedir.

Tablo-4'deki (-) değerler negatif beklentilerin pozitif beklentilerden fazla olduğunu ifade etmektedir.

AB’de perakende güveni, geçen aya ve geçen yıla göre yükseldi:

AB-28 Perakende Güven Endeksi, Mart 2015’te 2,2 puan değerini aldı. AB-28’de bir önceki aya göre 2,7 puanlık, geçen yılın aynı dönemine göre ise 1 puanlık artış oldu. Türkiye geçen yılın aynı dönemine kıyasla AB-28’den ve Euro Bölgesi’nden daha iyi performans sergiledi. Türkiye, bir önceki aya göre AB-28’de perakende güveni en çok artan 7. ülke oldu.

Şekil-5. TEPE ile AB-28 Perakende Endeksinin karşılaştırılması (Mart 2014 – Mart 2015)

Tablo-5. AB-28 (Mevsimsellikten arındırılmış seri)

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2013	-9,5	-10,5	-13,1	-14,1	-12,4	-9,6	-6,1	-2,0	0,3	-0,2	-5,3	-0,7
2014	2,5	4,0	1,2	2,9	4,3	3,4	2,8	1,5	-1,4	-2,0	-2,4	0,0
2015	1,8	-0,5	2,2									

Perakende güveninde geçen yıla göre Türkiye, AB-28'i geride bıraktı:

AB-28 ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi değerlerine bakıldığında Hollanda'nın mart ayında geçen yıla göre en fazla artış yaşanan ülke olduğu görüldü. Hollanda'yı, Macaristan, Slovenya ve Hırvatistan takip ederken Türkiye ise 13. sırada yer aldı. Belçika, Finlandiya ve Avusturya geçen yıla göre en fazla düşüş yaşanan ülkeler oldular. Bir önceki aya göre en fazla artış İngiltere'de yaşandı. AB-28 Perakende Güven Endeksi, geçen yıla ve bir önceki aya göre Euro Bölgesi'ne oranla daha iyi performans sergiledi.

Tablo-6. AB-28 Ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi karşılaştırmaları (Mart 2014 ve Şubat 2015'e göre) (Mevsimsellikten arındırılmış seri)

Ülkeler	Mart 2014'e göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim (Puan)*	Şubat 2015'e göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim (Puan)
Hollanda	17,0	6,2
Macaristan	13,4	-2,2
Slovenya	12,1	-4,0
Hırvatistan	11,1	-1,2
Danimarka	8,7	-1,8
İtalya	8,6	1,7
Slovakya	7,1	-5,1
İspanya	7,0	1,6
Fransa	6,3	1,2
Çek Cumhuriyeti	6,0	-1,9
Yunanistan	5,9	-0,2
Malta	4,2	2,6
Türkiye	3,9	2,1
Romanya	2,9	3,5
İngiltere	1,1	11,1
AB-28	1,0	2,7
Euro Bölgesi 19	0,7	0,6
İsveç	0,5	-1,1
Polonya	0,1	-0,3
Litvanya	-2,9	0,1
Portekiz	-3,5	0,3
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	-5,7	1,2
Almanya	-6,6	-0,8
Letonya	-7,8	-3,4
Bulgaristan	-8,6	-2,9
Estonya	-9,4	0,5
Avusturya	-11,7	-2,8
Finlandiya	-15,5	-3,9
Belçika	-16,8	2,5

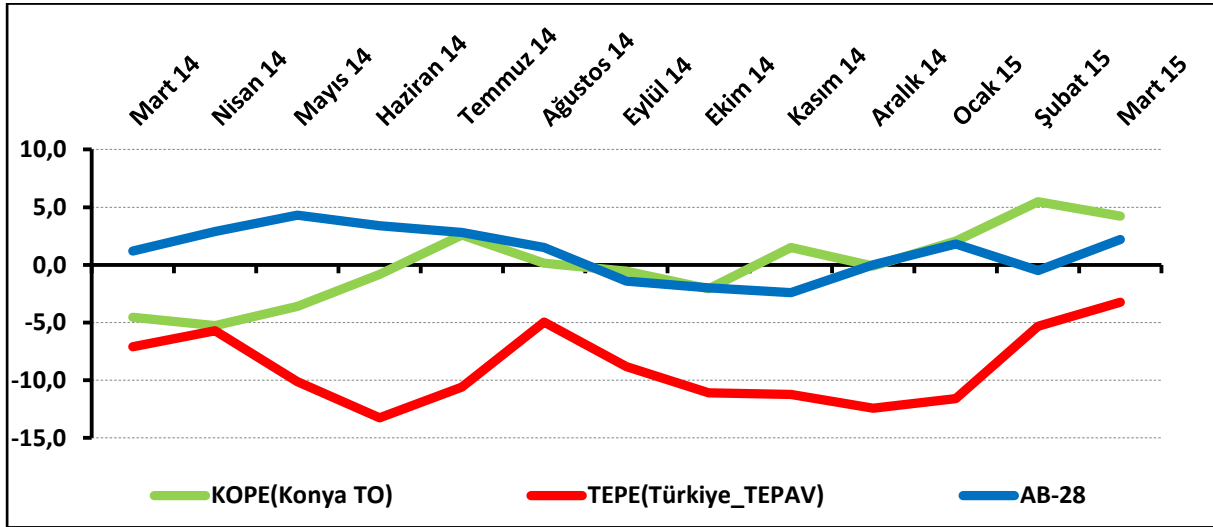
*Sıralama Mart 2014 değişimine göre yapılmıştır.

Perakende güveni Konya'da geçen yılın aynı dönemine göre arttı:

TEPAV ve Konya Ticaret Odası (KTO) işbirliğinde gerçekleştirilen Konya Perakende Güven Endeksi (KOPE) kapsamında Şubat 2012'den bu yana Konya'da faaliyet gösteren 300 perakendeci ile her ay yüz yüze anketler yapıyor.

Mart ayında TEPE -3,2 puan değerini alırken, KOPE 4,2 puan değerini aldı. KOPE, geçen yılın aynı dönemine göre 8,8 puan, TEPE ise 3,9 puan yükseldi. KOPE, bir önceki aya göre ise 1,3 puan azaldı. Konya perakendesi, mart ayında hem Türkiye genelinden hem de AB-28'den daha iyi bir değer aldı.

Şekil-6. KOPE, TEPE ile AB-28 Perakende Endeksinin karşılaştırılması (Mart 2014 – Mart 2015) (Mevsimsellikten arındırılmış seri)

Tablo-7. Konya Perakende Güven Endeksi (Mevsimsellikten arındırılmış seri)

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2013	0,3	1,6	3,6	1,9	0,3	-1,7	-2,3	-0,4	3,1	3,9	1,3	3,8
2014	-0,5	-3,5	-4,6	-5,3	-3,6	-0,8	2,6	0,2	-0,6	-2,1	1,5	-0,1
2015	2,1	5,5	4,2									